

ÚVOD DO ZDRAVOTNICKÉ DOKUMENTACE V ČR

Pavla Kudlová

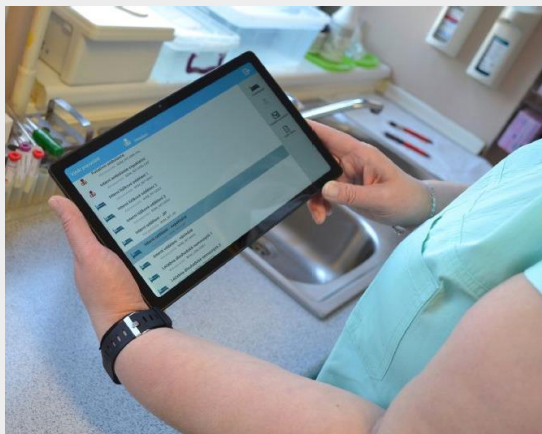
Dokumentace jako svědectví o péči

- Záznam o péči je víc než jen „papír“ nebo „kliknutí do systému“.
- *Je to stopa, kterou po sobě zanecháváme.*
- Je právním důkazem i výrazem profesní identity.
- *Vyjadřuje nejen to, co jsme udělali, ale i jak přemýšlíme, co jsme viděli, jak jsme hodnotili situaci, jak jsme reagovali – a jak jsme se postavili za pacienta.*
- Je i výrazem zralosti, odpovědnosti a odbornosti.

Co je zdravotnická dokumentace?

- Soubor záznamů o zdravotním stavu pacienta, průběhu diagnostiky, léčby a poskytované péče.
- Obsahuje lékařskou i ošetrovatelskou dokumentaci.
- Je právně závazná, chráněná zákonem.

Zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách + jeho prováděcí vyhlášky.

Elektronizace zdravotnictví, a novela zákona č. 325/2021 Sb. o elektronizaci zdravotnictví

- Je **rámcový zákon** – upravuje **organizaci a rozvoj elektronizace zdravotnictví**, ne však obsah či formu zdravotnické dokumentace.
- Elektronická dokumentace je **legálně možná**, ale **není povinná**.

V § 53 zákona č. 372/2011 Sb. se uvádí:

Zdravotnická dokumentace se vede písemně v listinné podobě nebo v podobě elektronického dokumentu.

Proč digitalizovat zdravotnictví?

- Stárnutí populace – nutná změna modelu poskytování zdravotní péče

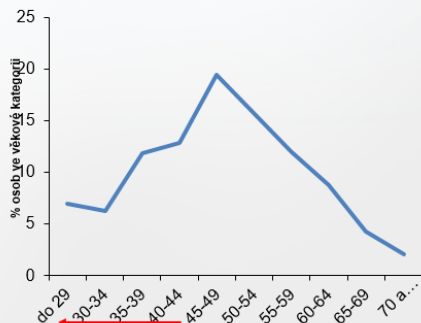
Projektovaný vývoj počtu obyvatel ve věku 65 a více let (ČSU: PROJEKCE OBYVATELSTVA ČESKÉ REPUBLIKY 2023–2100, 30. 11. 2023)

	2019*	2023*	2024	2031	2041	2051	2061	2071	2081	2091	2101
65+ (%)	19,6	20,4	20,5	22,3	25,6	29,0	30,7	30,2	31,9	33,7	34,1

Všeobecná sestra: věková struktura osob v roce 2023

Zdroj: Národní registr zdravotnických pracovníků (NRZP) k 31. 12. 2023

Relativní zastoupení jednotlivých věkových tříd

Rizikový nedostatek kapacit krytých pracovníky ve věku < 40 let

Věk > 60 let:
12 937 ZP (15%)

23 157 ZP
27%

Zlepšení pracovních podmínek – bezpečné a přívětivé pracovní prostředí

Nastavení optimálního poměru sestra/pacient

Zvýšení počtu nižšího zdravotnického personálu

Administrativní pomoc sestrám

Technické vybavení pracovišť

Elektronizace a digitalizace pracovišť

Elektronická zdravotnická dokumentace

Automatizované systémy podávání léků

Bc. Dagmar Žitníková

Kudlová, P., VŠPJ, 25. 4. 2025

Proč se přesto dokumentace masivně elektronizuje?

- **Zefektivnění práce zdravotníků** – rychlý přístup k informacím, méně papírování.
- **Snadnější sdílení informací mezi pracovišti** (eRecept, eNeschopenka, sdílená dokumentace).
- **Větší bezpečnost a kontrola přístupů** – logování, šifrování, role.
- **Příprava na EHDS** – budoucí standard EU, kde elektronická forma bude předpokladem pro interoperabilitu.
- **Podpora z fondů EU a státu** – projekty jako eZpráva, NZIS, eRecept byly dotovány.

Příklad standardizace a interoperability v rámci eHealth v ČR

Medical system a.s.

IKIS

ICZ a.s.

• AMIS HD

Asseco Central Europe, a.s.

• NG HIS

Medicalc software s.r.o.

• Medicalc

STAPRO s.r.o.

• FONS Enterprise

FN Brno

FN Ostrava

N Šumperk

N Kyjov

ON Mladá Boleslav

ZZ používají **odlišné IT řešení**, přes to mohou efektivně sdílet informace, pokud:

- respektují národní standardy pro výměnu dat (např. HL7, CDA, IHE),
- umožňují bezpečný přístup ke zdravotnické dokumentaci,
- podporují napojení na centrální registry a služby eGovernmentu.

klíčovou roli v eHealth hraje nejen technologie, ale především **spolupráce a koordinace mezi poskytovateli, dodavateli softwaru a státní správou.**

Digitalizace – příležitost i zkouška

- **Výhody:**
 - sdílení dat,
 - snížení zátěže,
 - zvýšení bezpečnosti,
 - podpora **kontinuity péče o pacienta** i mimo jedno zařízení,
 - možnost **analýzy dat** pro potřeby řízení zdravotnictví.
- **Rizika:**
 - nejednotnost,
 - technická nepřipravenost,
 - ztráta lidskosti.
- **Klíčem je promyšlená implementace.**

 GRADA

L. Vondráček, M. Ludvík, J. Nováková

OŠETŘOVATELSKÁ DOKUMENTACE V PRAXI

Význam jednotné ošetrovateľskej terminológie

- **Současný stav:** různé systémy dokumentace, absence standardů.
- **Problémy:** nesrozumitelnost, nejednotnost, riziko chyb.
- Různorodost používané terminologie.
- Nejednotná úroveň znalostí personálu.
- Absence celostátního standardu.
- Dopad na kvalitu a kontinuitu péče.

Cíl: zajistit kvalitu péče a bezpečnost pacientů.

SWOT analýza: Ošetřovatelská dokumentace v ČR

Silné stránky (Strengths)

- Zákonný rámec existuje
- Sestry chápou význam dokumentace
- Elektronizace pokročila
- Roste důraz na kvalitu a bezpečí

Slabé stránky (Weaknesses)

- Legislativa
- Nejednotnost záznamů
- Nízká míra standardizace
- Nedostatečné školení
- Administrativní zátěž

Příležitosti (Opportunities)

- Digitalizace a AI
- Vytvoření typových plánů
- Spolupráce profesních organizací
- Moderní IS nástroje

Hrozby (Threats)

- Riziko formálnosti
- Nedostatek času a kapacit (stárnutí ZP)
- Odpor ke změnám – rigidita
- Neochota IS adaptovat se

Co potřebujeme

Potřeba	Co to znamená?
Standardizovaná struktura záznamu	Jasná logika záznamu (např. oš. proces: posouzení – diagnóza – cíl – intervence – evaluace)
Knihovna typových plánů péče	Ověřené příklady pro časté klinické situace (např. dekubit, pooperační stav, diabetes)
Metodika práce s oš. diagnózami	Návody, jak diagnostikovat, plánovat a hodnotit péči podle potřeb pacienta
Edukační podpora pro sestry	Školení, příručky, e-learning, mentoring – aby sestry rozuměly záznamu a nebály se ho
Funkční a přívětivý IS	Intuitivní elektronický systém, který podporuje sestru, ne ji zatěžuje
Sjednocená terminologie	Jasně definice, sdílený jazyk, propojení na klasifikace (např. ICNP, NANDA, SNOMED CT)

Proč je důležitá sjednocená terminologie?

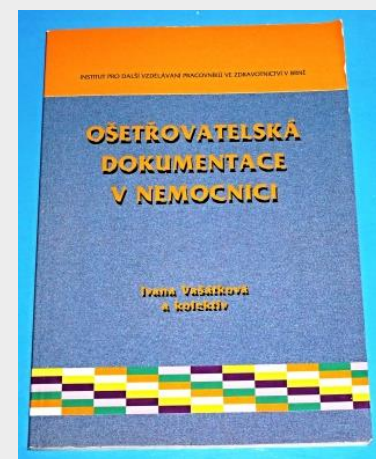
- zajišťuje **srozumitelnost** mezi sestrami, lékaři a dalšími profesemi,
- umožňuje **srovnávání dat** v čase i mezi zařízeními,
- je předpokladem pro **digitalizaci a datovou interoperabilitu**,
- **chrání sestru** v případě právních sporů (jasné, srozumitelné pojmy).

Co pro to může udělat

Projekt: **Standardizace a digitalizace oš. dokumentace v ČR.**

- Tvorba knihovny typových plánů péče.
- Metodika práce s diagnózami.
- Vzdělávací materiály a pilotní ověření v nemocnicích.
- Spolupráce SVVS, univerzit, ZZ a jiných organizací a partnerů.

Doporučení

Vypracovat vlastní metodiku, která:

- bude **srozumitelná sestrám** v provozu,
- **podpoří kontinuitu péče,**
- **zvýší bezpečnost a právní jistotu,**
- a **nebude stát miliony** za licence.

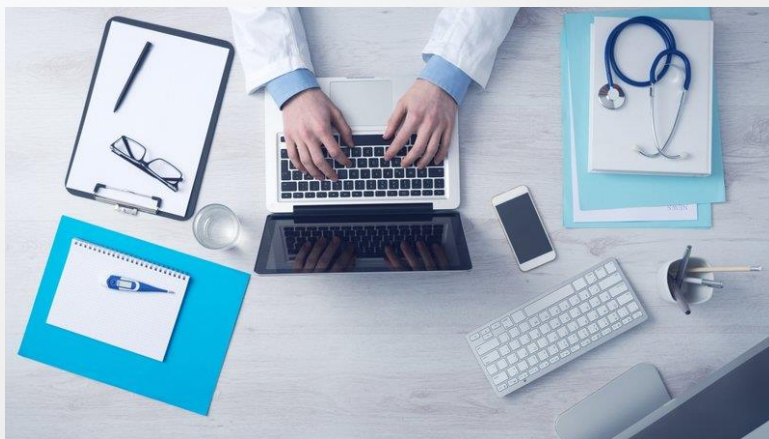
Co nás čeká?

- Vypracování pilotního projektu.
- Zapojení ZZ, univerzit, governmentu (např. MZD ČR, ÚZIS, SÚKL).
- Povinné vzdělávání a legislativní změny.
- Digitalizace a integrace do EZD.

Závěrem

„Kvalitní dokumentace je tichým svědectvím kvalitní péče.“

- Dokumentace je zrcadlem péče a profesní síly.
- Potřebujeme systémovou změnu, ne jen technické řešení.

Děkuji za pozornost a přeji inspirativní konferenci!

Pozvánka na konferenci 2025

- Hradec Králové
- 7. listopadu 2025
- Téma: *"Výzvy v ošetrovatelství: Jak udržet bezpečnost a kvalitu péče při nedostatku sester"*
- VLF, Univerzita obrany, Třebešská 1575, 500 01 Hradec Králové
- web www.svvs.cz